

tonskog korita mogu se pomaknuti, tako da se sanjkaška i bob-staza rastavlja na 3 dijela. Takvo rješenje omogućuje da se jedan dio staze koristi za sanjkanje djece i omladine s najvećom mogućom brzinom do 25 km/h, drugi dio staze mogu koristiti trenirani sanjkaši a treći dio staze može poslužiti za školu budućih natjecatelja u sanjkanju i vožnji bobom. Na visoravni Igmana u dolini Malo polje izgrađene su 70 i 90 metarske skijaške skakaonice. Staza za biatlon i nordijske skijaške discipline dužine 60 km i strelištem sa 36 meta izgrađena je 1979 u Velikom polju na Igmanu. Tu je i asfaltirana 2,5 km duga staza za ljetni trening skijaša trkača. Na Igmanu je izgrađeno i pomoćno olimp. selo sa 500 ležaja, pomoćni press-centar u Babinom dolu i skijaški centar na Malom polju. Staza za biatlon otvorena je 1980 pred početak održavanja omladinskog PS u biatlonu i nordijskim skijaškim disciplinama. Staze za spust, slalom i veleslalom žena na Jahorini otvorene su nastupom skijašica za Svjetski kup, u februaru 1983. Skijaške staze za natjecanje muškaraca u alpskim disciplinama izgrađene su na Bjelašnici. Ciljni prostor za spust muškaraca nalazi se u Babinom dolu, gdje je izgrađena i zgrada za press-centar. U Štirjem dolu uređen je ciljni prostor za slalom i veleslalom muškaraca. Olimpijsko selo sa 3500 ležaja izgrađeno je u predjelu Mojmilo, a naselje za smještaj novinara sa 7000 ležaja u Dobrinji. Gl. press-centar površine 6120 m² smješten je u Kulturno-sportskom centru Skenderija.

Zolder (flamanski Omloop van Terlamen), belg. GP auto-moto trkalište, 60 km sjv.-ist. od Bruxellesa; duž. staze 4,262 km.

zona, zrakoplovstvo: zračni prostor određene dimenzije u blizini aerodroma, gdje se odvijaju pilotske vježbe; obavezno se nalazi iznad naseljenog terena.

zona pasivnosti, prostor širine 1 m oko rvačkog borilišta, obojen crveno. Postoji zbog sprečavanja borbe na kraju, odn. rubu strunjače i kao zaštita kod nesmotrenih izlaza s borilišta. Svi zahvati i akcije započete na centralnoj površini borilišta, a završeni u z.p. su važeći. Kad jedan od natjecatelja stavi stopalo u z.p. sudac na strunjači glasno izgovori riječ »zona« i rvači se moraju pomaknuti prema sredini borilišta. U parteru svaka akcija, zahvat ili kontranapad izveden u z.p. je dobar, pa i tada ako se završi izvan njega na zaštitnoj površini strunjače.

zona starta, veslanje: prvih 100 m regatne staze, obavezno posebno obilježeni.

zonska obrana, ekipne sp. igre: sistem kolektivne obrane u kojoj svaki igrač drži pod kontrolom određeni prostor ispred svojih vrata, odn. koša s namjerom da u prostoru koji pokriva ometa akcije protivnika u napadu (rukomet, nogomet, vaterpolo, košarka i dr.). U z.o. igrač u obrani preuzima i pokriva igrača protivničke ekipe kad dospje u njegov prostor.

zonski presing, košarka: kombinacija zonske i osobne obrane. Dvojica isturenih obrambenih igrača igraju vrlo agresivno i nastojivo, dok ostala trojica tvore krug pod košem, braneći ga s obje strane.

Zorec, Ivan (1920—80), šah. organizator, međ. sudac, tajnik Šahovskog saveza Hrvatske, predsjednik Odbora šahovskih sudaca Jugoslavije, član Šahovskog kluba PTJ Zagreb. Organizirao i sudio na velikom broj domaćih i međ. natjecanja, posebno zaslužan za organiziranje velikih radničkih natjecanja, što je pridonijelo razvoju i popularizaciji šaha. Dobitnik Nagrade fizičke kulture grada Zagreba (1976).

Zoričić, Milovan (1884—1971), dr. prava, sudac Vrhovnog suda Hrvatske i Međunarodnog suda u Hagu; svestrani sportaš, sp. funkcionar i mecena, član Akademskog sportskog kluba, koji 1904 na njegov prijedlog mijenja naziv u Hrvatski akademski sportski klub (HASK). Jedan od osnivača i prvi tajnik Hrvatskog sportskog saveza; referent za nogomet u Savezu. Preveo s engl. jezika na hrv.-srp. prva međ. pravila nogometa u nas (1908). Bio je predsjednik Središnje uprave Saveza lovačkih udruženja, kasnije Lovačkog saveza Kraljevine Jugoslavije; od 1931 član CIC.

Zorko, Zdenko (1950), rukometni reprezentativac sa 82 nastupa (vratar), član RK Medveščak (Zagreb), Željezničkog RK Aero-Celje i RK Zagreb, zaslužni sportaš Jugoslavije. Na PS 1974 član ekipe koja je osvojila brončanu medalju i na OI 1972 zlatnu.

Zorko, Zvonimir (1923), instruktor i poslovni tajnik Rukometnog saveza Hrvatske, nastavnik tjele. odgoja; sp. radnik. U mladim danima bavio se nogometom i rukometom. Radio u osnovnim školama i gimnazijama u Brinju, Rijeci, Donjem Miholjcu i Zagrebu (1945—58). Bio je tajnik Republičkog odbora za radničku sportsku djelatnost Hrvatske (1958—63), potpredsjednik i tajnik Rukometnog saveza Hrvatske (1963—64), član IO Saveza sportova Hrvatske (1958—61), Savjeta za fizičku kulturu Skupštine grada Zagreba (1959—61), Predsjedništva Rukometnog saveza Jugoslavije (1958—64) i Društva pedagoga fizičke kulture Hrvatske. Napisao: *Radnička sportska djelatnost*, Zagreb 1961. Dobitnik brojnih nagrada i priznanja.

Zovko, Zdravko (1955), rukometni reprezentativac u rukometu, član RK Medveščak (Zagreb); zaslužni sportaš Jugoslavije; član ekipe koja je na PS 1982 osvojila srebrnu medalju.

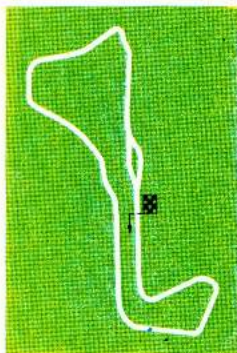
zračna puška, sp. streljačko oružje koje pomoću stlačenog zraka ili ugljičnog dioksida (CO₂) izbacuje olovnu kuglicu (dijabolo); [a] z.p. serijske izrade: sp. oružje za masovnu obuku i trening, kalibra 4,5 mm, tež. do 3,36 kg, tež. okidanja bez ograničenja, otvorenog nišana, mušice otvorene ili smještene u tunel; [b] z.p. standard: natjecateljsko sp. oružje velike preciznosti, kalibra 4,5 mm, tež. do 5 kg tež. okidanja bez ograničenja, sa zatvorenim nišanom — diopтером i mušicom smještenom u tunel.

zračni boj, natjecanja zrakoplovnih modelara s modelima klase F 2D (krležno-upravljani let). Od 1979 održavaju se i PS. Natjecanja su pojedinačna i ekipna, a sastoje se od toga da dva modela u letu jedan drugome nastoje elisom odsjeći cijelu ili jedan dio papirnate trake vezane za rep modela. Let traje 4 min, a uz to se modelima izvod e različiti manevri i figure u cilju napada ili izbjegavanja protivnika.

zračni brod, diržbal, aerostat s vlastitim pogonom, klasa B po FAI. Ispod izduženog trupa nalazi se motor i gondola za smještaj posade i putnika. Z.b. može biti od mekane, polukrute ili krute konstrukcije. SR sa z.b. u pravocrtnom preletu od 6384,5 km bez spuštanja postignut je 29. X — 1. XI 1928. Taj rekord drži još i danas H. Eckener, koji je postigao sa z.b. »Graf Zeppelin«.

zračni pištolj, streljaštvo: sp. oružje kratke cijevi, koje pomoću stlačenog zraka ili ugljičnog dioksida (CO₂) izbacuje olovnu kuglicu; [a] z.p. serijske izrade: sp. oružje sa serijskim rukohvatom za osnovnu masovnu obuku i trening, kalibra 4,5 mm, tež. do 1,2 kg, najmanje dozvoljene tež. okidanja

ZOLDER, auto-moto trkalište

Z. ZORKO

ZRAČNI PIŠTOLJ

0,5 kg; [b] z.p. standard: precizno sp. oružje s ortopedskim rukohvatom, kalibra 4,5 mm, tež. do 1,5 kg, najmanje dozvoljene tež. okidanja 0,5 kg.

zrakoplovni model, modelarstvo: letjeći ili neleteći model zrakoplova koji služi kao sredstvo za sport, zabavu i zrakoplovno-tehn. odgoj.

Zrakoplovni savez Jugoslavije, udruženje republičkih i pokrajinskih zrakoplovnih saveza, osn. 25. IV 1948 u Beogradu, gdje mu je i sjedište. Prethodnici ZSJ bili su Srpski aeroklub, osn. 22. X 1922 u Beogradu; 1923 mijenja naziv u Aeroklub Kraljevine SHS, a tridesetih godina u Kraljevski jugoslavenski aeroklub Naša krila, koji djeluje do Aprilskog rata 1941. Neposredno prije Oslobođenja, u Zemunu je 1944 osn. prva zrakoplovna organizacija; 1945 osnivaju se zrakoplovne grupe i kržuci. U martu 1945 osn. je Jedričarski centar u Vršku. Prvi aeroklubovi počinju djelovati 1946 u sastavu Komisije za tehniku i sport, kasnije Narodne tehnike. God. 1947 u Zagrebu je osn. Savezna pilotska škola. ZSJ je član FAI od svog osnivanja, a 1950 obnavlja svoje članstvo u FAI. God. 1953 ZSJ se osamostaljuje i prestaje biti član Narodne tehnike, osniva Savez male avijacije i 1955 Sele-nitski pokret.

zrakoplovno jedrilicarstvo, grana sp. zrakoplovstva; sastoji se od letenja na jedrilicama bez motora, težim od zraka. Da bi jedrilica mogla letjeti, mora biti povučena ili otpisnuta u zrak. Cjelokupna sp. djelatnost u z.j. zasniva se na težnji što dužeg zadržavanja jedrilice u zraku i ostvarivanja što veće visine i većeg pređenog puta (preleta). Raznovrsne kombinacije i oblici sp. letenja na jedrilicama ovise o konstrukciji jedrilice, sposobnosti jedrilara, geogr. položaju i meteorološkim uvjetima područja u kojem se obavlja letenje. Konstrukcije jedrilica su maksimalno usklađene s mogućnošću iskorištavanja usponih i nispnih zračnih struja. U z.j. postoje četiri